

Problematické zařazení fašismu a nacismu v pravolevém spektru

DANIEL SVOBODA

Posudek vedoucí bakalářské práce

Charakter tématu

Jak název napovídá, předkládaná práce se zabývá problematickým zařazením fašismu a nacismu na pravolevém politickém spektru. Konkrétně se autor pokouší provést klasifikaci těchto režimů na základě podrobné analýzy Německa v období tzv. Třetí říše. I přesto, že toto téma již není zcela aktuální, v závěrečných pasážích ho autor zasazuje do současnosti tím, že uvádí příklady soudobých politických stran a hnutí hlásících se k odkazu fašismu a nacismu, a snaží se na jejich základě vysvětlit příčiny možných zmatků v ideologickém chápání těchto směrů.

Autor práce tedy pojal celé téma poměrně ze široka, což se dle mého neodrží na práci vždy nutně pozitivně.

Polemizovat by se pak dalo i o přínosu a nosnosti tématu, tak, jak si ho autor vymezil. Vzhledem k tomu, že jak Daniel Svoboda sám uvádí v úvodu, kromě Hayekova díla, na které ve své práci reaguje, nevznikly žádné významné odborné texty, které by se levicovostí nacismu zabývaly.

Kladně hodnotím, že i přesto, že o nacismu a fašismu toho již bylo napsáno mnoho, pokusil se Daniel Svoboda o inovativní pojetí tohoto tématu a neuchýlil se k pouhé deskripci historických událostí a zařazení zkoumaného režimu do některé z existujících „škatulek“ teoretiků nedemokratických režimů.

Teoreticko-metodologické zakotvení práce

Teoretický rámec práce se opírá o díla celé řady autorů, kteří se zabývali nebo zabývají fašismem, nacismem, a jejich zařazením na pravolevém politickém spektru (např. Platón, Paxton, Říchová, Nolte, Ehrenreich, Hayek a další). Zejména u poslední jmenované oblasti bych však uvítala, kdyby Daniel Svoboda své teoretické předpoklady podložil ještě díly dalších autorů.

Z metodologického hlediska je práce koncipována jako instrumentální případová studie. Což je v tomto případě metoda legitimní. Vzhledem k většímu množství cílů, analyzovaných případů v poslední části práce a výzkumných otázek, by však bylo vhodné tuto metodu doplnit ještě o další typy metod.

Struktura práce

Struktura práce je víceméně logická a přehledná. Úvod má všechny náležitosti, které by úvod mít měl, i když díky vyššímu množství cílů a otázek, které si v něm autor klade, působí místy neuspořádaně. Dále je práce rozdělena na tři kapitoly – teoretickou, kontextuální a analytickou. V teoretické části práce Daniel Svoboda na základě děl výše zmíněných autorů definuje základní prvky fašismu a nacismu, v kontextuální kapitole se věnuje podrobné analýze nacistického Německa, a konečně v poslední části přistupuje k syntéze poznatků z předchozích kapitol a uvádí příklady dalších fašistických a nacistických zemí a moderních krajně pravicových politických stran. I přesto, že některé podkapitoly analytické části na první pohled působí, že bezprostředně nesouvisí s tématem práce, autorovi se je celkem obratným způsobem podařilo do textu zakomponovat a z práce tak učinit poměrně kompaktní celek.

Co bych autorovi v souvislosti se strukturou práce vytkla, jsou názvy jednotlivých kapitol, které by měly podrobněji vypovídat o tom, co je v nich obsaženo.

Práce se zdroji

Autor v práci pracuje s relativně velkým množstvím zdrojů. Absenci děl některých klasických teoretiků nedemokratických režimů si pak vysvětlují výše nastíněním specifickým pojetím zkoumaného tématu.

V určitých pasážích práce bych uvítala častější citace, popřípadě větší diverzifikaci zdrojů, nicméně jsem si vědoma toho, že tento problém je do jisté míry zřejmě způsoben autorovou orientací ve zkoumané problematice, a tudíž nižší potřebou odkazovat se na jiné autory.

Formální stránka

I přesto, že s formální stránkou autor během psaní bojoval, současnou formální podobu práce považuji za relativně zdařilou. Autor v práci hojně pracuje s poznámkovým aparátem (byť většina poznámek pod čarou má pouze heslovitý encyklopedický charakter). Stylistické, gramatické a typografické nedostatky se v práci vyskytují zřídka. Použité zdroje autor cituje v souladu s citační normou KPOL.

Celkové hodnocení

I přes výše uvedenou kritiku musím konstatovat, že autor prokázal orientaci ve zkoumané problematice, dokázal více či méně uspokojivě odpovědět na všechny otázky, jež

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

si položil v úvodu práce a splnil tak požadavky, které jsou na bakalářské práce kladeny. Práci tedy **k obhajobě doporučuji**.

25. 5. 2015 v Českém Meziříčí

Mgr. Michaela Prouzová